

Liečivo

je **zložka lieku**, cielene pôsobí na organizmus. Môže mať:

- a) liečebné,
- b) diagnostické (napr. kontrastné látky pri kontrastných RTG vyšetreniach – pri röntgene žalúdka, magnetickej rezonancii, CT...),
- c) preventívne účinky (vakcíny, vitamíny, biogénne prvky...)
- d) alebo ovplyvňuje určitú funkciu organizmu (napr. hormóny v antikoncepčných tabletkách).

Liečivá sa získavajú z rastlín, živočíchov, vyrábajú sa synteticky a mnohé majú aj ľudský pôvod (liečivá získané napr. z rastlinných olejov, hadieho jedu, včelieho jedu, žraločích a hovädzích chrupaviek, rybieho oleja, krvi, krvnej plazmy...)

Skupiny bežných liečiv

Analgetiká - pôsobia proti bolesti

(medzi analgetiká patria aj analgetiká - antipyretiká a analgetiká - anodyná)

Antipyretiká (lat. antifebrilia, febrifuga) – znižujú teplotu

Antiseptiká, látky proti sepse (otrave), látky brániace vývoju mikrobov a zastavujúce ich činnosť

Antibiotiká (ATB) - sú látky používané k liečbe infekcií vyvolaných baktériami alebo inými mikroorganizmami

Analgetiká - anodyná sa používajú k tlmeniu silných bolestí, napríklad opiáty (morfín a iné).

Antiflogistiká sú liečivá s protizápalovým účinkom

Anestetiká – znecitlivujú - pôsobia lokálne alebo na celý organizmus

Antihistaminiká – pôsobia proti alergickej reakcii

Antireumatiká – proti reume

Antihypertenzíva – znižujú vysoký krvný tlak

Kardiaká - látky posilňujúce srdcovú činnosť

Antikoagulanciá sa užívajú na prevenciu a liečbu nadmerného zrážania krvi, tlmenie krvnej zrážavosti (koagulácia).

Myorelaxanciá znižujú napätie (tonus) svalov.

Antimykotiká - účinkujú proti hubám, majú protiplesňové účinky

Diuretiká – močopudné, podporujú vylučovanie moču

Antacidá, anacidá - liečivá neutralizujúce nadmerne vytváranú žalúdočnú kyselinu chlorovodíkovú. Užívajú sa napríklad pri „pálení záhy“ (pyróze), rôznych tráviacich ťažkostiach alebo v kombinácii s **antiulcerózami** (liekmi **proti vredovej** chorobe) v liečbe peptického vredu. Antacidá môžu znižovať vstrebávanie iných súčasne podávaných liekov.

Expektoranciá – uľahčujú vykašliavanie

Antitusiká – tlmia suchý kašeľ

Antiemetiká – pôsobia proti vracaniu

Emetiká, vomitíva - látky vyvolávajúce zvracanie

Laxatíva - prehľadná. Poznáme prírodné alebo syntetické látky stimulujúce vyprázdňovanie čriev. Na niektoré typy laxatív môže vzniknúť závislosť, a preto by mali byť podávané len obmedzený čas.

Antidiaroidiká - pôsobia proti hnačke

Antepileptiká, antiepileptiká - prostriedky proti epilepsii

Anthelmintiká, antihelmintiká - proti hlístam

Adstringenciá – liečivá sťahujúce, t.j. lokálne zužujúce cievy a znižujúce vyprázdňovanie

Abortíva – liečivá urýchľujúce pôrod, vyvolávajúce potrat

Dermatiká - na pokožku

Emolienciá – lieky zmäkčujúce kožu a sliznicu

Karminatíva - látky pôsobiace odchod nahromadených črevných plynov

Choleretiká, cholagogá sú látky podporujúce tvorbu žlče a jej vylučovanie

Digestíva – látky podporujúce trávenie

Amára – liečivá obsahujúce horké látky slúžiace napríklad k posilneniu chuti do jedla

Stomachiká – podporujú chuť do jedla a trávenie

Hypolipidemiká – znižujú obsah cholesterolu v krvi

Stimulanciá – liečivá vzpružujúce, dráždivé

Vazodilatanciá – lieky rozširujúce cievy

Spazmolytiká – proti kŕčom

Hemostatiká - zastavujú krvácanie

Antivirotiká – proti vírusom

Psychofarmaká - liečivá ovplyvňujúce CNS:

Hypnotiká - tlmia CNS, uspávajúce prostriedky

Sedatíva – upokojujúce

Antidepresíva - proti depresiám a **antipsychotiká** (starší názov neuroleptiká) – na terapiu psychóz

Imunosupresíva – potláčajú imunitnú reakciu organizmu (napr. po transplantáciách, aby telo neodmietlo cudzie tkanivo)

Hormóny – ovplyvňujú fungovanie organizmu

/**Homeopatiká** sú získané špecifickým spôsobom riedenia jednej alebo viacerých látok, ktoré by v nezriedenom množstve vyvolali u zdravého jedinca také príznaky, proti ktorým sú podávané. Homeopatický spôsob liečby je založený na princípe, že „podobné sa lieči podobným“; slovo homeopatia bolo vytvorené jej zakladateľom lekárom Samuelom Hahnemannom, a to z gréckeho „homos“ – rovnaký a „pathos“ – choroba. Podľa minimálneho množstva aktívnych látok, ktoré obsahujú, by nemali byť účinné, klasická medicína ich nepovažuje za liečivá. /